

Εισήγηση του κ. Ιωάννη Ρουσιά, καθηγητή του ΤΕΙ ΠΕΙΡΑΙΑ

“Οι βιβλιοθήκες των γραφείων Διασύνδεσης στο ΤΕΙ Πειραιά”

Κύριε πρόεδρε, κυρίες και κύριοι, το γραφείο Διασύνδεσης του ΤΕΙ Πειραιά, του οποίου ο Επιστημονικός Υπεύθυνος ο κ. Σόλων Αντωνίου δεν είναι μαζί μας για λόγους ανωτέρας βίας, θα κάνει μια εισήγηση για τις βιβλιοθήκες των γραφείων.

Η έναρξη του 1^{ου} ΕΠΕΑΕΚ δίνει τη δυνατότητα στην αρχική λειτουργία των γραφείων Διασύνδεσης και στα ΤΕΙ και στα Πανεπιστημιακά Ιδρύματα. Μπορώ να πω ότι, σε αυτήν την πρώτη φάση, το γραφείο Διασύνδεσης του ΤΕΙ Πειραιά απ’ το χώρο των ΤΕΙ και το γραφείο Διασύνδεσης του Παντείου Πανεπιστήμιου υπήρξαν πρωτοποριακά γραφεία, τα οποία βοήθησαν στη σωστή εξέλιξη του θεσμού στην πρώτη του φάση. Η πρώτη φάση της λειτουργίας των γραφείων Διασύνδεσης έδωσε για πρώτη φορά τη δυνατότητα της συνεργασίας των Πανεπιστημίων και των ΤΕΙ στο συγκεκριμένο χώρο, έγιναν αρκετές κοινές λειτουργίες και κοινές δράσεις, οι οποίες είχαν όλες θετικά αποτελέσματα. Στο σημείο αυτό πρέπει να πούμε ότι μια βασική προϋπόθεση της χρηματοδότησεως των προγραμμάτων από την Ευρωπαϊκή Ένωση αποτελεί η διάχυση της ωφελιμότητας του συγκεκριμένου έργου. Ειδικότερα για τα Πανεπιστημιακά Ιδρύματα σ’ όλα τα Ευρωπαϊκά Προγράμματα θεωρείται απαραίτητο να γίνει η διάχυση μέσα στην Ακαδημαϊκή Κοινότητα γιατί οι περισσότερες αντιδράσεις για νέους θεσμούς προέρχονται από την Ακαδημαϊκή Κοινότητα. Ακούστηκαν προηγουμένως αξιολογότερες εισηγήσεις, οι οποίες σαφώς επιβεβαίωσαν αυτό το πρόβλημα. Έτσι λοιπόν η διάχυση της ωφελιμότητας των γραφείων, από την πρώτη στιγμή στον εσωτερικό τους χώρο αφενός και στον εξωτερικό τους αφετέρου, υπήρξε μια αρκετά θεμελιακή προσπάθεια. Αργά αλλά σταθερά, τα γραφεία Διασύνδεσης απέκτησαν μία οντότητα μέσα στο χώρο της Ακαδημαϊκής κοινότητας και κάλυψαν ένα κενό στον ελληνικό ακαδημαϊκό χώρο, αυτό το κενό που ουσιαστικά φέρνει σε επαφή τρεις διαφορετικές οντότητες: Την Ακαδημαϊκή Κοινότητα, την εξωτερική Ακαδημαϊκή Κοινότητα και τους χρήστες. Μπορούμε να πούμε ότι το 1^ο ΕΠΕΑΕΚ, το οποίο τελείωσε ουσιαστικά το 2000, επρόκειτο να ακολουθηθεί από το 2^ο ΕΠΕΑΕΚ, το οποίο επρόκειτο να ξεκινήσει το 2000. Έχετε υπόψη όλοι ότι τα πράγματα δεν είναι ακριβώς έτσι. Πολλά από τα προτεινόμενα στο 2^ο ΕΠΕΑΕΚ δεν ξεκίνησαν αμέσως, π.χ. το 2^ο ΕΠΕΑΕΚ στα γραφεία Διασύνδεσης ουσιαστικά ξεκίνησε στο 2002.

Εμείς στο ΤΕΙ του Πειραιά ξεκινήσαμε αυτή την προσπάθεια και από τον Ιούνιο του 1996 μέχρι και σήμερα υπάρχει μια σειρά από δράσεις, οι οποίες μπορούν να συνοψιστούν στα εξής: Καταφέραμε να ενημερώσουμε τους σπουδαστές μας, καταφέραμε να ενημερώσουμε τους συναδέλφους μας, καταφέραμε να ενημερώσουμε το διοικητικό προσωπικό. Είχαμε επαφή και συνεργασία με τα υπόλοιπα ΤΕΙ και μέσω της οριζοντίου δράσης των γραφείων Διασύνδεσης και μέσω επαφών των γραφείων Διασύνδεσης του Α και του Β ΤΕΙ. Ήρθαμε σε επαφή με τους φορείς που ασχολούνται με τα προβλήματα, τα οποία έχουν να κάνουν με τη έξοδο των νέων επιστημόνων στην αγορά εργασίας και συγκεκριμένα με τον Οργανισμό Απασχολήσεως Εργατικού Δυναμικού, με τους κοινωνικούς ετέρους του χώρου μας, με τα Επιμελητήρια, τις Επιχειρήσεις κλπ. Και μπορέσαμε να λειτουργήσουμε με βάση ένα πλαίσιο λειτουργίας, το οποίο αποτελεί τον οδηγό του τρόπου λειτουργίας του γραφείου Διασύνδεσης. Αυτό το πλαίσιο λειτουργίας ενεκρίθη από τη γενική συνέλευση του ΤΕΙ και αποτελεί ουσιαστικά έναν τρόπο λειτουργίας του γραφείου Διασύνδεσης. Δίνει οδηγίες για το τι επιτρέπεται, τι δεν επιτρέπεται, πως πρέπει να

λειτουργούμε, πώς δεν πρέπει να λειτουργούμε. Με βάση όλη αυτήν τη διαδικασία καλύφθηκε η πρώτη περίοδος, δηλ. η περίοδος 1996-2000 του 1^{ου} ΕΠΕΑΕΚ.

Η εξέλιξη του προγράμματος αυτού ήδη έχει υποβληθεί και έχει εγκριθεί στο 2^ο πλαίσιο του γραφείου Διασύνδεσης για το 2^ο ΕΠΕΑΕΚ. Βεβαίως, το θέμα μας δεν είναι τα γραφεία Διασύνδεσης, αλλά οι βιβλιοθήκες των γραφείων Διασύνδεσης. Εδώ θα πω ότι θα μπορούσαμε να λέγαμε αντί του όρου βιβλιοθήκη ενημερωτικό υλικό του γραφείου Διασύνδεσης, έντυπο και ηλεκτρονικό. Είναι κάτι τελείως διαφορετικό από το συνηθισμένο προϊόν των βιβλιοθηκών και γι αυτό θα σας πω τη σκέψη μας αμέσως μετά. Στο 2^ο πλαίσιο λειτουργίας του γραφείου Διασύνδεσης θεωρήσαμε απαραίτητο να έρθουμε πλέον σε επαφή και με τους χώρους, οι οποίοι μέχρι τώρα ήταν χώροι τους οποίους δεν είχαμε προσεγγίσει. Η Ευρωπαϊκή Ενοποίηση είναι γεγονός. Είναι απαραίτητο να ξέρουμε για παράδειγμα και τι γίνεται στις γειτονικές ή, αν θέλετε, στις υπόλοιπες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, διότι τα γραφεία Διασύνδεσης δεν είναι γραφεία ευρέσεως εργασίας. Απλώς ανιχνεύουν το χώρο εργασίας, έχουν επαφές με τους χώρους εργασίας, ανταλλάσσουν πληροφορίες και καθοδηγούν τους σπουδαστές αλλά και τις επιχειρήσεις. Μπορώ να σας πω ότι κάτι το οποίο είναι τελείως αδύνατο σε μας, είναι να φτιάξουμε π.χ. στην ηλεκτρονική μας σελίδα ότι η τάδε επιχείρηση ζητάει μηχανολόγο. Δεν μπορούμε να το κάνουμε αυτό για έναν πολύ απλό λόγο. Θα πούμε ότι ζητούνται από εταιρείες μηχανολόγοι και θα φέρουμε σε επαφή όλους όσους μας κάνουν αίτηση με την εταιρεία, δηλ. δεν παίζουμε το ρόλο του διαμεσολαβητή. Απλώς και μόνο πληροφορούμε. Με βάση λοιπόν αυτά μέσα στο πλαίσιο του σχεδίου, το οποίο υπεβλήθη για τη λειτουργία του γραφείου Διασύνδεσης στη 2^η περίοδο, υπάρχουν δράσεις οι οποίες έχουν σχεδιαστεί και τις οποίες θα δούμε αν μπορούμε να υλοποιήσουμε, όπως η αγορά εργασίας των υπολοίπων χωρών. Δε νοείται στην Ελλάδα να έχουμε 20% άνεργους πτυχιούχους και να έχουν στη Δανία, για παράδειγμα στις Πολυτεχνικές σχολές ή γενικά στο χώρο των μηχανικών, ελλείψεις. Δε στέλνουμε τους Έλληνες να ξενιτευτούν απλώς και μόνο τους πληροφορούμε.

Το μεγάλο πρόβλημα, το οποίο υπάρχει αυτή τη στιγμή, είναι το εξής: Τι ακριβώς είναι η βιβλιοθήκη ενός γραφείου Διασύνδεσης; Είναι ένα καθαρά εξειδικευμένο προϊόν, το οποίο μπορούμε να πούμε ότι αποτελείται από: 1) οδηγούς επιχειρήσεων, 2) οδηγούς μεταπτυχιακών σπουδών, 3) νομοθεσία, 4) σπουδαστική ενημέρωση. Θα μου πείτε και γιατί αυτά να μη μπορεί να τα κάνει μια κλασσική βιβλιοθήκη. Διότι εδώ δεν μπορούμε να δώσουμε κάτι το οποίο είναι στατικό. Ο οδηγός επιχειρήσεων δε χρειάζεται να το γράφει στο γραφείο διασύνδεσης, υπάρχει για παράδειγμα το ΕΚΑ, το οποίο μπορεί να βρει κανείς και μέσω του διαδικτύου. Το θέμα είναι ότι η συνεχής επικοινωνία του γραφείου διασύνδεσης με τις επιχειρήσεις μας δίνει ένα καθημερινό, αν θέλετε, ημερολόγιο του τι συμβαίνει σήμερα και ποιες είναι οι ανάγκες, καθώς πρέπει οπωσδήποτε να έχουν μια συνεχή ενημέρωση, η οποία δεν είναι καθαρά δουλειά βιβλιοθήκης. Χρειάζεται ένα εξειδικευμένο προσωπικό, το οποίο να μπορεί να παίρνει πληροφορίες με διάφορους τρόπους από τις επιχειρήσεις. Πρέπει βεβαίως να υπάρχει ένα μεγάλο αρχείο των επιχειρήσεων. Εμείς δηλ., με όσες επιχειρήσεις έχουμε συνεργαστεί, τους έχουμε ανοίξει κατά κάποιο τρόπο ένα φάκελο, δηλ. ποιες από αυτές ήταν συνεπείς στις υποχρεώσεις τους απέναντι σε κάποιους σπουδαστές, οι οποίοι έκαναν π.χ. πρακτική άσκηση. Ποιες απ' αυτές έχουν μια καλή συμπεριφορά στο να απορροφήσουν και μετά από μια πρακτική άσκηση κάποιους πτυχιούχους. Συνεπώς, λοιπόν, δεν είναι εύκολο για μια βιβλιοθήκη κλασσική να μπορεί να έχει αυτό το υλικό. Δεν είναι βεβαίως το υλικό το συγκεκριμένο για το οποίο σας μιλώ. Το παραδοσιακό υλικό μιας βιβλιοθήκης είναι ένα ενημερωτικό υλικό, το οποίο προφανώς έχει ανάγκη

καθημερινώς να μεταβάλλεται, να ενημερώνεται και συνεχώς να είναι στη διάθεση των χρηστών. Έπειτα, ας μη ξεχνάμε πως ένα γραφείο διασύνδεσης ουσιαστικά έχει δύο ειδών χρήστες, τους πτυχιούχους και την αγορά εργασίας. Αν λοιπόν αυτό το υλικό δεν είναι ιδιαίτερα αποδεκτό και από τους μεν και από τους δε, τελικά δεν προσφέρει ούτε στους μεν, ούτε στους δε. Συνεπώς, λοιπόν, είναι απαραίτητο να έχουμε ένα τέτοιο υλικό το οποίο το ονομάσαμε βιβλιοθήκη. Το οποίο ακριβώς δεν είναι βιβλιοθήκη. Θα 'λεγα ότι είναι και βιβλιοθήκη, είναι και πληροφόρηση, είναι και λίγο διαφήμιση, είναι και λίγο μάρκετινγκ. Όλα αυτά λοιπόν απαιτούν ένα εξειδικευμένο προσωπικό και εδώ είναι η πρώτη μας κακή εμπειρία.

Το προσωπικό του γραφείου διασύνδεσης, το οποίο ξεκίνησε το 1996 στο ΤΕΙ Πειραιά με την υποστήριξη της διοικήσεως πλήρως, αυτή τη στιγμή έχει μείνει περίπου το 50%, διότι μόλις τα άτομα αυτά με την εξέλιξη της νομοθεσίας νομιμοποιήθηκαν, ξαφνικά αφαιρέθηκαν και κάλυψαν άλλες ανάγκες -υπαρκτές βεβαίως- διοικητικές του ΤΕΙ. Αυτό όμως, όπως αντιλαμβάνεστε, δε μπορεί να θεωρηθεί ότι είναι κάτι το οποίο καλύπτει τη σημερινή και τη μελλοντική λειτουργία του γραφείου. Εμείς έχουμε προτείνει και μέσα στον επόμενο μήνα, που θα γίνει μια Πανελλήνια συγκέντρωση όλων των εκπροσώπων των γραφείων Διασύνδεσης παρουσία και των εκπροσώπων της Πολιτείας, θα προτείνουμε να ενταχθεί το προσωπικό των γραφείων Διασύνδεσης στην ίδια νομοθεσία με την οποία έχουν ενταχθεί τα άτομα που εργάζονται στο GU-NET. Είναι ένας ειδικός τρόπος εργασίας, ο οποίος χωρίς να αφαιρεί όλα τα πλεονεκτήματα και όλες, αν θέλετε, τις υποχρεώσεις του δημοσίου υπαλλήλου, έχει ένα διαφορετικό τρόπο λειτουργίας, ο οποίος εισήχθη προς τιμήν αυτών που τον έφτιαξαν πρόσφατα πριν από περίπου 2 μήνες. Πρόκειται για μια νομοθεσία που καλύπτει τον τρόπο λειτουργίας των εργαζομένων στα γραφεία Διασύνδεσης. Δε μπορεί ένα άτομο, το οποίο για παράδειγμα έχει συνεχώς στο μυαλό του να ενημερώνει με τη μεταβολή της εργατικής νομοθεσίας, ξαφνικά να είναι σε ένα άλλο χώρο και να προσπαθούμε πάλι από την αρχή να καλύψουμε, αν θέλετε και να επιμορφώσουμε και να βελτιώσουμε έναν άνθρωπο, ο οποίος θα κάνει με μια καθυστέρηση 1 ή 2 ετών το ίδιο πράγμα το οποίο κάνει ο 'Χ', ο οποίος σήμερα απομακρύνεται.

Ο άλλος ο χώρος ο μεγάλος, ο οδηγός των μεταπτυχιακών, είναι ένας χώρος ο οποίος, όπως αντιλαμβάνεστε, απαιτεί μια τεράστια προσπάθεια, ώστε να έχει κανένας μια βιβλιοθήκη. Έχουμε ένα έντυπο υλικό, το οποίο συλλέγεται από τις διάφορες χώρες, από τους μορφωτικούς ακολούθους των χωρών, από τα διάφορα site της ΕΕ. Αυτό όμως δεν είναι στατικό. Μεταβάλλεται συνέχεια. Δηλαδή, με την αλλαγή της νομοθεσίας περί ΤΕΙ, ουσιαστικά περιμένουμε ανάλογες αλλαγές στις νομοθεσίες άλλων χωρών, διότι μέχρι πρότινος ήταν δυνατό να γίνουν τα μεταπτυχιακά των δικών μας αποφοίτων μόνο στην Αγγλία και σε πολύ μικρές περιπτώσεις σε άλλες χώρες. Περιμένουμε να έχουμε πλήρη αλλαγή, διότι τώρα πια τα ΤΕΙ έχουν μπει στο χώρο της ανωτάτης εκπαίδευσης με τον «2916», άρα λοιπόν έχουμε συνέχεια αλλαγές. Συνεπώς ο χώρος αυτός, που καλύπτεται από αυτήν την εισήγηση σαν χώρος βιβλιοθηκών των γραφείων Διασύνδεσης χωρίς να είναι κλασσικά κοντά σε αυτό που εννοούμε βιβλιοθήκη και το οποίο όλοι αγαπούμε και εκτιμούμε και όλοι χαιρόμαστε γι αυτά που ακούσαμε, είναι ένας χώρος ο οποίος απαιτεί εξειδικευμένο προσωπικό, απαιτεί τρόπους τέτοιους, που το προϊόν αυτών των ανθρώπων να είναι εύληπτο και εύπεπτο τόσο από την αγορά εργασίας, όσο και από τους χρήστες.

Ένα άλλο σημείο το οποίο πρέπει να πούμε ότι η δική μας βιβλιοθήκη οφείλει να έχει υπόψη της, είναι και κάτι πολύ σημαντικό: Αυτή τη στιγμή πρέπει να προνοούμε, ώστε η ανεργία να θεραπεύεται με τις νέες μορφές τεχνολογίας και

εργασίας. Πρέπει τα γραφεία Διασύνδεσης, και το έχουμε προβλέψει, να έρχονται σε επαφή με τις πιθανές νέες μορφές. Θα σας πω ένα απλό παράδειγμα. Όταν στο Ντιτρόιτ, στους ιμάντες παραγωγής αυτοκινήτων, αντικαταστάθηκαν τα άτομα με ρομπότ, είχε αρχίσει ήδη μια τριετία πιο μπροστά συστηματικά η εκπαίδευση και η επιμόρφωση των ανθρώπων, για να δουλεύουν στα εργοστάσια παραγωγής ρομπότ. Τα γραφεία Διασύνδεσης οφείλουν να βλέπουν προς τα πού θα εξελιχθεί η επιστήμη, ούτως ώστε να είναι σε θέση να αλλάξουν τα προγράμματα μέσα στα ιδρύματα, ή αν θέλετε να μην χρησιμοποιούμε τόσο δραματικές λέξεις, να προσθέσουν ειδικότητες ή να προσθέσουν κάποιες συγκεκριμένες γνωστικές δυνατότητες, ούτως ώστε να καλυφθούν κάποιες μελλοντικές ανάγκες.

Κατόπιν όλων αυτών, και να με συγχωρεί ο πρόεδρος που πραγματικά μακρηγόρησα, εμείς θεωρούμε ότι αυτό το προϊόν το οποίο ονομάζουμε στην εισήγηση «βιβλιοθήκες» και το οποίο σας περιέγραψα ότι είναι αυτό που είναι, τουλάχιστον στην επόμενη φάση για να μπορέσουν τα γραφεία Διασύνδεσης να «ζήσουν» μετά από το ΕΠΕΑΕΚ. Πολύ φοβούμεθα ότι αν δε γίνει αυτή η νομοθετική ρύθμιση τα γραφεία Διασύνδεσης θα μπουν στη δομή των διοικητικών υπηρεσιών των ιδρυμάτων, που χωρίς να φταίνε οι διοικητικές υπηρεσίες, δεν ανταποκρίνονται στο ρόλο τους. Δε μπορεί ένα γραφείο Διασύνδεσης να δουλεύει μέχρι τις 2 το μεσημέρι τη στιγμή που θέλουμε κάποιος ο οποίος εργάζεται σε μία επιχείρηση ή έχει κάποιο άλλο πρόβλημα να 'ρθει και στις 3,4,5 να πληροφορείται. Δεν είναι εύκολο να κάνεις επαφές με επιχειρήσεις οι οποίες δουλεύουν 9-5 και να λες ότι εγώ εργάζομαι μέχρι τη 1.30 το μεσημέρι. Αυτά είναι πράγματα τα οποία δεν μπορούν να λειτουργήσουν.

Παρ' όλα αυτά ευχαριστώ για την υπομονή σας και εύχομαι την επόμενη φορά να έχουμε πολύ πιο ευχάριστα πράγματα να κουβεντιάσουμε για τα γραφεία Διασύνδεσης.